

2. Oleksiuk N. Role socialni rehabilitaci mladistveho pachatele v procesu resocializaci / N. Oleksiuk //Modern Science – Moderni veda. – Praha. – Ceska Republika. – 2016. – № 2. – С.142–148.

3. Плахова О. Постпенітенціарна соціальна адаптація: фактори ефективності / О. Плахова // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – 2010. – №16. – С. 617–620.

4. Ямкова О. Примусові заходи виховного характеру: правова природа і види : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. Ямкова – Одеса, 2004. – 20 с.

Г. М. Олійник

*кандидат педагогічних наук, викладач
кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
oliynyk-halyna@ukr.net*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО АНІМАТОРА

Анімація виступає інноваційним видом соціокультурної діяльності соціальних груп та окремих індивідів, завдання якого полягає у подоланні соціального та культурного відчуження з метою усунення особистісної соціальної дезінтеграції, реабілітації критичних станів людини, допомоги в творчій самореалізації.

В сучасному розумінні поняття «соціальний аніматор» відображає якісно нову грань професіограми педагога, особистість і діяльність якого спрямовані на розробку й реалізацію анімаційного проекту з метою активізації виховної, культурної та соціальної діяльності людей, сприяння взаєморозуміння, створення атмосфери толерантності, креативності в конкретній групі або конкретному осередку, ініціювання до просоціальних дій, поліпшення умов і самого процесу соціалізації особистості в певному середовищі й у суспільстві в цілому [2, с. 80].

Мета соціального аніматора – не тільки і не стільки виявляти проблемну ситуацію, в якій перебуває людина і допомагати у її розв'язанні через посередницьку діяльність (між людиною чи групою людей, які потребують соціально-педагогічної допомоги різного характеру, та соціальними інституціями, що безпосередньо займаються соціальною підтримкою), а насамперед – стимулювати, «надихати» особистість на саморозкриття, саморозвиток і самопомогу. Про фахівця, який володіє анімаційною культурою, можна говорити у випадку, коли особистості властивий певний рівень опанування знань, набуття вмінь їх реалізовувати, здатність до перетворювальної соціально-педагогічної практики на засадах анімаційної діяльності [2].

Саме аніматор – як «громадський лідер, здатний своїм прикладом надихати людей на утвердження духовних цінностей у повсякденному житті та діяльності»,

виявляється носієм певних внутрішніх якостей, котрі роблять його значущим для інших людей, фактором їхнього особистісного розвитку [6, с. 84].

Дослідник М. Леві-Котре трактує: «Соціокультурний аніматор – це людина-перехрестя, на якому зустрічаються і стикаються всі потреби, бажання і мрії людей та суспільства» [3, с. 78].

У науковій літературі є такі поняття як «соціально-культурна сфера», «соціально-культурна діяльність», «соціально-культурна анімація», «соціально-культурні технології» тощо.

На думку, Т.Кисельової та Ю.Красильникова, соціально-культурна діяльність – це сфера соціальної діяльності, орієнтована на залучення людини до культури, самостійна складова загальної системи соціалізації особистості, соціального виховання та освіти [1, с.12]. Дослідник Ю. Стрельцов розглядає соціальнокультурну діяльність як синтез відносно самостійних видів діяльності, у контексті яких культурна діяльність пов'язується із світом свідомості особистості та її формуванням, а соціальна діяльність спрямована на розвиток людських взаємин та організацію суспільного життя в цілому [5, с.80].

Незважаючи на досить різні тлумачення поняття «соціокультурна анімація», вченими наголошується на інноваційності цієї технології, її спрямуванні на процес оптимізації міжгрупових та міжособистісних взаємовідносин. Головними завданнями анімації у сфері дозвілля вченими одностайно визначається створення умов, спрямованих на розвиток (соціальний, духовний, фізичний) людини за допомогою використання соціокультурних технологій та методів, які сприяють подоланню негативних проявів та особистісному удосконаленню.

Дослідник А.Жарков трактує соціокультурну технологію як науково обґрунтовану систему знань про умови, форми, методи та прийоми створення матеріальних ат духовних цінностей, практичне використання яких забезпечує цілеспрямований вплив на духовний світ особистості. А «організацію» соціокультурної діяльності трактує як оптимальне впорядкування всіх складових елементів технологічного процесу, за допомогою котрих досягається чіткий взаємозв'язок, виробляється чітка раціональна структура управління та взаємодії [7].

У цілому технології, які застосовуються у соціокультурній сфері, можна розділити на такі основні групи:

– загальні технології – це навчальні та виховні технології (загальні як для сфери освіти, так і для сфери соціокультурної діяльності);

– функціональні (галузеві) технології у своїй основі містять різні напрямки культурно-дозвілдової діяльності, тобто сукупність методів і засобів для реалізації певного змісту сфери культури і дозвілля (прикладом служить технологія інформаційно-пізнавальної та просвітницької діяльності, технологія самодіяльної творчості та інші);

– диференційовані технології – це технології організації дозвілля різних соціально-демографічних груп (дітей молодшого, віку, молоді, людей похилого віку, організація дозвілля сім'ї, конфесійні та етнічні малі групи [4, с.21-26].

Отже, інноваційні технології у роботі соціального аніматора характеризуються великою різноманітністю засобів, форм і методів організації, що спрямовані на розвиток культурної політики та цілеспрямовану підтримку культурних інновацій, розробку цільових соціокультурних проєктів. Технологічні інновації володіють величезним педагогічним та культурологічним потенціалом, будучи втіленими конкретними методами і змістовними формами соціокультурної діяльності, вони сприяють не тільки розвитку особистості, а й протистоять девальвації культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Киселева Т. Г. Социально-культурная деятельность: Учебник / Т. Г. Киселева, Ю. Д. Красильников. – М. : МГУКИ, 2004. – 539 с.
2. Лесіна Т. М. Соціально-педагогічні умови стимулювання майбутніх соціальних педагогів до анімаційної діяльності :дис. ...кандидата пед. наук : 13.00.05 «Соціальна педагогіка» / Т. М. Лесіна. – Луганськ, 2009. – 253 с.
3. Мамбеков Е. Б. Организация досуга во Франции: Анимационная модель: дисс...кандидата пед. наук : 13.00.06 / Мамбеков Евфрат Багдатович. – СПб., 1992. – 248 с.
4. Современные технологии социокультурной деятельности / Под общ. ред. Е. И. Григорьевой. – Тамбов. гос. Ун-т им. Г. Р. Державина. – Тамбов: ТГУ, 2002. – 504с.
5. Социально-культурная деятельность : достижение, поиски, проблемы : Сб. ст. / Науч. ред. Т. Г. Киселева, Ю. А. Стрельцов. – М. : МГУК, 2007. – 145 с.
6. Тарасов Л. В. Формирование жизненной стойкости инвалидов в процессе социокультурной анимации в учреждениях культуры : дисс... кандидата пед. наук: 13.00.05 / Тарасов Леонид Викторович. – М., 2005. – 192 с.
7. Жарков А. Д. Технология культурной деятельности: Учеб. Пособ / А. Д. Жарков. – М. : МГУКИ, 1998. – 248 с.

Т. З. Осьмак

*студентка спеціальності «Соціальна робота»
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
tanyaosmak15@gmail.com*

*Науковий керівник –
кандидат педагогічних наук, доцент
С.М. Калаур*

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

В Україні здійснюється модернізація освітянської діяльності і вже сьогодні реальний рівень постановки соціально-педагогічного компоненту виховної роботи в дошкільному закладі стає одним з найважливіших критеріїв оцінки професійної